

Figyelő

Válogatott bibliográfia a 2004. július–november közötti időszak zsidó vonatkozású irodalmából, sajtójából

DALLOS ESZTER MISTRÁJA

Ezt a munkát az Andrew and Pearl Rosenfeld Research Project on the History of the Jews in Hungary and the Habsburg Empire, Hebrew University, Jerusalem támogatta.

A válogatás a MAHÍR-OBSERVER Médiafigyelő szolgálat sajtófigyelésének felhasználásával készült.

• ZSINAGÓGA, TEMETŐ •

Újraavatott zsinagóga. (Hódmezővásárhely.) In: Képes Újság, 2004. július 2.

Vándolok a zsidótemetőben. (Gyöngyös.) In: Heves Megyei Hírlap, 2004. július 3.

Diákok a zsidótemetőben. Régi helyi temetők régi sírjait kutatják. In: Észak-Magyarország, 2004. július 13.

GÜLCH Csaba
Az emlékmű jelkép és üzenet. Vásárosfalun felújították a 500 éves zsidó temetőt. In: Kiszaló, 2004. július 14.

Felújították a zsidó temető halottasházát. (Csorna.) In: Kiszaló, 2004. július 21.

HAJDÚ Sándor
Újrakezdés előtt Békéscsabán. (Új zsinagóga Békéscsabán.) In: Hetek, 2004. július 9.

Százéves a zsinagóga. (Zalaegerszeg.) In: Zalai Hírlap, 2004. augusztus 19.

Húszmillió felújítás. Novemberre kijavítják a zsinagóga tetejét. (Nagykanizsa.) In: Zalai Hírlap, 2004. augusztus 21.

Felújított zsidó temető. (Pannonhalma.) In: Kiszaló, 2004. augusztus 30.

Egy új pályázat, egy új esély. A zsinagóga teljes rekonstrukcióját szeretné megvalósítani az önkormányzat. (Nagykanizsa.) In: Zalai Hírlap, 2004. szeptember 3.

A hit, a tan és a kultúra háza. A zsinagóga százéves fennállásának jubileumát ünnepték. (Zalaegerszeg.) In: Zalai Hírlap, 2004. szeptember 6.

SZABÓ Judit
Nincs, ki virágot vigyen a sírokra. (Pacska.) In: Zalai Hírlap, 2004. szeptember 20.

Felújítják a tatai zsinagógát, elkészül a Holokauszt-emlékhely. In: Komárom-Esztergom Megyei Hírlap, 2004. szeptember 25.

KÁCSOR Zsolt
A csodarabbi sírja és a város rendezési terve. (Jichak Eizik Taub – Nagykaló.) In: PestVidék, 2004. szeptember 27.

ARANY Horváth Zsuzsa
„A bajnak napján elrejt” – Dávid zsoltára. Építéstörténeti tárlat mutatja be a megyeszékhelyi zsinagóga százszázadon átívelő történetét. (Zalaegerszeg.) In: Zalai Hírlap, 2004. október 9.

Helyreállították a zsidótemetőt. (Tápiószéle.) In: Népszava, 2004. október 21.

• HITKÖZSÉG

MÉHES Ákos
A bíróság dönthet a város és a hitközség vitájában. (Mosonmagyaróvár.) In: Kiszaló, 2004. július 15.

Végrehajtót küldenek a Mazsihiszra. In: Magyar Hírlap, 2004. szeptember 18.

Mazsihisz: felháborító az ítélet. In: Magyar Hírlap, 2004. szeptember 20.

Bocsánatkérésre vára. Bírósági végrehajtást kezdeményeztek a Mazsihisz ellen. (Mónus Áron.) In: Magyar Nemzet, 2004. szeptember 21.

MARKOTAY Csaba
Törvényt akarnak a gyűlöletbeszéd ellen. Gyurcsány Ferenc (miniszterelnök) a Mazsihisz vezetőivel tárgyal. In: Népszava, 2004. november 23.

• VALLÁS, VALLÁSTÖRTÉNET

CZENE Gábor
Mostantól választják a rabbikat. In: Népszabadság, 2004. július 3.

JOÓ István
Rabbik érkeznek Izraelből. In: Magyar Nemzet, 2004. július 7.

JOÓ István
Nézeteltérés a rabbik között. In: Magyar Nemzet, 2004. július 10.

NAGY V. Rita
Isten jelképes szövetsége Ábrahámmal. Magyarországon vallási közösségekben terjed a körülmetélés. In: Magyar Hírlap, 2004. szeptember 14.

NÉMETH Sándor
Izrael és az engesztelés napja. In: Hetek, 2004. szeptember 24.

GRÜLL Tibor
Emlékezz a jövőre! A sátorok ünnepének profetikus üzenete. In: Hetek, 2004. október 1.

KOMORÓCZY Géza
Vallások Európában és Magyarországon: történeti szempontok a jelenhez. In: Élet és Irodalom, 2004. október 1.

• ZSIDÓNEGYED

Civil pecsét a zsidónegyeden. A Dob utca árkádostása már nincs napirenden. In: Népszabadság, 2004. július 9.

MIKLÓSI Gábor
Lesz mit aprítani. Ingatlanfejlesztés a volt zsidó negyedben. In: Magyar Narancs, 2004. július 22.

HAMVAY Péter
Megújul vagy elpusztul a régi Erzsébetváros? In: Népszava, 2004. július 26.

BENEDEK István Gábor
Mesék a régi gettóról. In: 168 óra, 2004. július 29.

KORCHMA Zsombor
Sétára invitálunk a régi pesti zsidónegyedben. In: Metro, 2004. augusztus 6.

KONRÁD György
Csendes óvás. Elhangzott az ÓVÁS! civil kezdeményezés rendezvénysorozatának megnyitóján. In: Élet és Irodalom, 2004. augusztus 27.

MÉZES Gergely
Fellelegezhetnek a városvédők. Műemléki védettség alá helyezik a régi erzsébetvárosi zsidónegyedet. In: Magyar Hírlap, 2004. szeptember 2.

Óvás! (Utcai fotókiállítás a Dohány utcai zsinagóga oszlopai között, a régi zsidónegyed lakóiról 1900-tól a közelmúltig.) In: Népszabadság, 2004. szeptember 3.

MÓZES Gergely–VAJDA Zoltán
Erzsébetvárosi állóháború. Önkormányzat kontra örökségvédelem. In: Magyar Hírlap, 2004. szeptember 10.

Újraterveztetik a védett zsidónegyed épületeit. In: Magyar Hírlap, 2004. szeptember 14.

Dózer-díj az ÓVÁS-tól. In: Népszava, 2004. szeptember 21.

LENGYEL Tibor
Világörökség: kell a tilalom. Vita Erzsébetváros régi negyede megmentésének módjáról. In: Népszava, 2004. október 5.

A zsidó negyed pusztulása mindenkinek veszteség. Sok épület sorsa megpecsételődött, a civilek és az önkormányzat tovább harcol. In: Metro, 2004. október 15.

„Belső-Erzsébetváros soha nem volt zsidó negyed.” Interjú Hont András önkor-

mányzati képviselővel. In: *Mozgó Világ*, 2004. november.

KOMORÓCZY Géza
Városkép-műemlék: Pest régi-új zsidó negyed. In: *Mozgó Világ*, 2004. november.

KONRÁD György
Miért támogatom a régi pesti zsidó negyed felélesztését? In: *Mozgó Világ*, 2004. november.

Pérez a régi zsidónegyedre. In: *Népszava*, 2004. november 11.

RADOS Virág
A kormány is tenni akar a régi pesti zsidónegyedért. In: *Reggel*, 2004. november 11.

LENGYEL Tibor
Összefogás a zsidónegyedért. In: *Népszava*, 2004. november 23.

• HOLOKAUSZT-MEGEMLEKEZÉSEK

Hatvan év múltán. A dél-dunántúli zsidóság mártíromsága. In: *Pécsi Hét*, 2004. július 2.

A Soá napja a megyében. Túlélőkkel készített interjúsorozat a holokausztról a diákoknak. (Szombathely.) In: *Vas Népe*, 2004. július 3.

Gyász és emlékezet. 60 éve, július 4-én kezdődött a végső bevagonírozás. (Szombathely.) In: *Vas Népe*, 2004. július 5.

Halálmenet. (Király Róbert bronz doborművét avatták fel Egerben.) In: *Heves Megyei Hírlap*, 2004. július 5.

A holokauszt áldozataira emlékeztek. Hiller István: a magyar zsidóságot ért borzalom nem zsidó-, hanem magyarügy. In: *Népszava*, 2004. július 5.

„Több részvétet várnánk.” Emlékezés a holokauszt magyar áldozataira. (Budapesti Raoul Wallenberg-emlékparkban.) In: *Népszabadság*, 2004. július 5.

DARÓCZI Erzsébet
A karcagi áldozatokra emlékeztek. In: *Új Néplap*, 2004. július 5.

A zsidómentő Beretzk Pál. In: *Délvilág*, 2004. július 10.

FÜZÉKI Bálint
A Terror Háza holokauszt-megemlékezései. In: *Magyar Hírlap*, 2004. július 10.

„Nincs sírjuk, csak siratóik vannak.” Felavatták a holokauszt áldozatainak új szekszárdi emlékművét. In: *Tolnai Népszabadság*, 2004. július 12.

Örökké hiányozni fognak. Emléktábla a több ezer elhurcolt és megölt zsidó emlékére. (Pápa.) In: *Napló*, 2004. július 20.

Baranyaiak az Igaz Emberek Útján. (Kovács József.) In: *Dunántúli Napló*, 2004. július 27.

Az életmentők emlékezete. Kiállítás életmentő diplomatákról a Külügyminisztériumban. In: *Magyar Hírlap*, 2004. július 30.

Rétfalvi Sándor holokauszt-emlékműve. (Nagykanizsa.) In: *Dunántúli Napló*, 2004. július 31.

SZENDREI Lőrinc
Feltárul a dorosici tömegsír titka. Emlékművet kapnak az elpusztított magyar munkaszolgálatosok is. In: *Népszabadság*, 2004. augusztus 2.

A zsidók emlékére. (Emlékkő a holokauszt összes áldozatának Tótkomlóson.) In: *Békes Megyei Hírlap*, 2004. augusztus 17.

Zsidók emlékhelye Kötcsén. In: *Balaton Somogyi Hírlap*, 2004. augusztus 27.

Emléktáblák az élet házában. Tisztelegés az egykori áldozatok és rabbik előtt a sümegi zsidó temetőben. In: *Napló*, 2004. augusztus 31.

Boschán Gyulát méltatlanul feledte el a zalai utókor. (Emléktáblát avattak tiszteletére Zalaegerszezen.) In: *Zalai Hírlap*, 2004. szeptember 2.

Gondolatok a holokauszt után. (Szimpózium Veszprémben.) In: *Napló*, 2004. szeptember 10.

HAMVAY Péter
Gyermekopera a holokauszt emlékére. Hans Krása Brundibár című műve a terezini gettóban született. In: *Népszava*, 2004. szeptember 23.

Márványtábla a zsinagóga falán. A holokauszt áldozataira emlékeztek Kiszárdán. In: *Kelet Magyarországi Hírlap*, 2004. szeptember 25.

Siratófal: a holokauszt mementója. A fényeslitkei emlékmű középpontjában egy menóra és hatvanöt név. In: *Kelet Magyarországi Hírlap*, 2004. október 4.

Holocaust megemlékezés. (Zalaegerszeg.) In: *Zalai Hírlap*, 2004. október 18.

SZABÓ Imre
Életét tette kockára a makói Csala Sándorné. Zsidó családot mentett az asszony. In: *Délvilág*, 2004. október 19.

Vascipók a Duna-parton. (Pauer Gyula a Dunába lőttek emlékművét készíti.) In: *Népszabadság*, 2004. november 5.

Ma emelik be a tatai volt zsinagóga kertjébe a Holocaust-emlékművet. In: *Komárom-Esztergom Megyei Hírlap*, 2004. november 15.

MOLNÁR Péter
Történelemhamisítás avagy helyszűke a Terror Házában. In: *Élet és Irodalom*, 2004. november 26.

• HOLOKAUSZT EMLÉKKÖZPONT

SZEGŐ György
Vitán felül. A Holocaust Emlékközpont új épületéhez. In: *Régi-új Magyar Építőművészet*, 2004. 3. szám.

HERMANN Irén
Gyorsan jót. A Holocaust Emlékközpont megnyitása: sajátos kommunikáció. In: *Kreatív*, 2004. július 8.

Lektorok a Páva utcai tárlatról. In: *Népszabadság*, 2004. július 16.

Új vezető a Holocaust Emlékközpontban (Varga László). In: *Népszava*, 2004. július 27.

BÁRSONY János
Népiártás vagy előítélet? In: *Népszabadság*, 2004. augusztus 10.

MÉSZÁROS Bálint
Régi adósság. A holokauszt áldozatainak azonosítása. In: *Magyar Narancs*, 2004. augusztus 26.

PELLE János
Múzeum vagy emlékhely. In: *Heti Válasz*, 2004. augusztus 26.

KEMÉNY György
Halál-klip. Auschwitz album. In: *Filmvilág*, 2004. szeptember 3.

MAJSAI Tamás
Soá-emlékhely és társadalmi közfigyelem. In: *Élet és Irodalom*, 2004. szeptember 10.

FENYVES Katalin
Auschwitz-album alapfokon – szomorú piknik. In: *Magyar Hírlap*, 2004. szeptember 11.

KÓBÁNYAI János
Auschwitz-album, ha magyar. In: *Élet és Irodalom*, 2004. szeptember 24.

MEGYERI Dávid
Holokausztkiállítás nyílik. In: *Magyar Nemzet*, 2004. október 7.

KENEDI János
Egy kiállítás (hiányzó) képe 1–2. In: *Élet és Irodalom*, 2004. október 8. (1. rész), október 15. (2. rész)

NAGY V. Rita
Százmilliók az állandó holokausztkiállításra. In: *Magyar Hírlap*, 2004. október 9.

SIPOS András
Emlékhely vagy valami más? In: *Élet és Irodalom*, 2004. október 29.

KOVÁCS Éva
A holokauszt és a modern kori Magyarország. Megjegyzések Kádár Gábor és Vági Zoltán Forгатókönyvéhez. In: *Élet és Irodalom*, 2004. november 26.

• RAOUL WALLENBERG

Szent-Györgyi Albert is e házban bujkált. Hatvan éve érkezett Budapestre Raoul Wallenberg. In: *Népszava*, 2004. július 10.

Wallenberg-kutatás kezdődik Budapesten. In: *Magyar Hírlap*, 2004. július 10.

HORVÁTH Gábor
Wallenberg ma is élő példa. Zsidómentőkre emlékeztek a washingtoni kongresszusban. In: *Népszabadság*, 2004. július 22.

Raoul Wallenbergre emlékeztek. (Holokauszt Emlékközpontban.) In: *Népszava*, 2004. augusztus 5.

Wallenberg-ről nyílt kiállítás Egerben. In: *PestVidék*, 2004. augusztus 22.

A Wallenberg-gondolatiság üzenete az utókoraknak. Ember az embertelenségben címmel nyílt emlékkiállítás Székesfehérvá-

ron. In: Fejér Megyei Hírlap, 2004. október 19.

SÁNDOR Zsuzsanna
Wallenberg nyomában. Jan Lundvik a Wallenberg-kutatások egyik irányítója. In: 168 óra, 2004. november 4.

• KASZTNER REZSŐ

STERN, Shlomo
Kasztnerrel. In: Élet és Irodalom, 2004. július 2.

FISCHER István
Legendák – és történelem. In: Élet és Irodalom, 2004. július 9.

GYŐRI B. Sándor
A valóság a Kasztner-legenda mögött. In: Élet és Irodalom, 2004. július 9.

NAGY Sz. Péter
Kasztner Rezső – hős! In: Élet és Irodalom, 2004. július 9.

• ANNA FRANK

Örök rejtély: ki árulta el Anna Frankot?
In: Bihari Napló, 2004. augusztus 4.

Ki árulta el Anna Frankot a Gestapónak?
In: Szabad Föld, 2004. augusztus 20.

• TÖRTÉNELEM,
TÁRSADALOMTÖRTÉNET

KRASSÓ Sándor
Négyezer pécsi száztíz napja. In: Pécsi Szemle, 2004. nyár.

SCHMIDT Mária
Magyar tragédia, 1944. Európai sors, magyar sors, vásárhelyi sors. In: Heti Válasz, 2004. július 8.

TANÁCS István
Vogel bácsi története. Egy gimnazista, aki a tötkomlói zsidók múltját kutatja. In: Népszabadság, 2004. július 13.

KUNSTÁR Csaba
Elsikkasztott történelemlecke. Rákosit Sztálin beszélte le Horthy felelősségre vonásáról. In: Népszabadság, 2004. augusztus 13.

KÖVÉR György
Performációk 1. „Zsidó társadalom” Tiszsaeszláron a nagy per előestéjén. In: Korall, 2004. szeptember.

SZÁRAZ Miklós György
A Jó Név mestere. Haszidok és huculok együttélése a Kárpátokban. In: Magyar Nemzet, 2004. szeptember 4.

BEDE Iván
Pandúr-rabló. A zsidóság állami kifosztása, 1944. In: Heti Világgazdaság, 2004. szeptember 25.

SZABÓ Istán–HEGEDŰS Péter
Nemzetveszejtés: az 1944-es nyilaspuccs. In: Kisalföld, 2004. október 9.

SZÁSZ István
Egyházaink hallgatása. In: Népszava, 2004. október 14.

HOVANYECZ László
A végkifejlet. In: Népszabadság, 2004. október 15.

MURÁNYI Gábor
Mocskos gárda. Szálasi emberei. In: Heti Világgazdaság, 2004. október 16.

PETŐ Gábor Pál
Makacs dán legenda. In: 168 óra, 2004. november 11.

A megátalkodott orvos. Megtalálták Mengele levelezését. In: Hetek, 2004. november 26.

Mások írhatták Schindler listáját. In: Délmagyarország, 2004. november 27.

• HERZL TIVADAR

SCHWEITZER András
Álomállam. Herzl Tivadar víziói és a valóság. In: Heti Világgazdaság, 2004. július 5.

Három bélyeg a cionizmus politika atyjáról. In: Népszabadság, 2004. július 7.

EPERJESI Ildikó
Tündérmeséből valóság. Száz éve hunyt el a politikai cionizmus atyja. In: Hetek, 2004. július 9.

MÁRTON László
Az állam álmodója. In: Magyar Hírlap, 2004. július 12.

AGYAGÁSI Edit
Herzl – filmen. In: Népszabadság, 2004. július 16.

Kiállítás Izrael megálmodójáról. In: Metro, 2004. szeptember 1.

Theodor Herzl-kiállítás Bécsben. In: Világgazdaság, 2004. október 29.

• ANTISZEMITIZMUSRÓL

CSORDÁS Gábor
Jóvá tenni vagy jobba lenni, avagy az antiszemitizmus posztmodern tapasztalata. In: Élet és Irodalom, 2004. július 25.

NAGY V. Rita
Másként ítélik meg az antiszemitizmust (Magyarországon). In: Magyar Hírlap, 2004. július 30.

LÁZÁR, Stefan
Az antiszemitizmus visszatérő hamis vádja. A németországi emigráció visszautasítja a Deutsche Welle hazánkat és a polgári oldalt beszározó műsorát. In: Magyar Nemzet, 2004. augusztus 28.
SZÚCS László
ET: bűn tagadni a holokausztot. In: Népszabadság, 2004. szeptember 22.

NAGY V. Rita
Erős a rejtett antiszemitizmus. Védekezés és hisztéria a reakció a kutatásokra. In: Magyar Hírlap, 2004. szeptember 27.

TRENCSÉNYI Dávid
Kit izgat? Megszüntették az eljárást a Gede testvérek néven elhíresült náci-reprint-kiadó ellen. In: 168 óra, 2004. szeptember 30.

„Fehér cipőfűzőt a neonácik hordanak.” Videózással folytatódott a Vér és Becsületper. In: Népszabadság, 2004. október 14.

Zuschlag (János szocialista képviselő) a holokauszton viccelődött. In: Magyar Nemzet, 2004. október 14.

CSONTOS János
Hűség és hülyeség. Egy és más a szektorsemleges antiszemitizmusról. In: Magyar Nemzet, 2004. október 16.

ÁRMÁS János
Közmegegyezést a szélsőségek ellen. Fodor Gábor szabaddemokrata ügyvivő a nemzet adósságairól és a párbeszéd lehetőségéről. In: Napló, 2004. október 18.

PERGER István
Zuschlag: a Terror Házától a lemondásig. In: Magyar Hírlap, 2004. október 19.

KEPECS Ferenc
Amerika törvénnyel küzd az antiszemitizmus ellen. In: Népszava, 2004. október 21.

TAMÁS Gáspár Miklós
Zur Judenfrage. In: Élet és Irodalom, 2004. október 22.

MARSOVSZKY Magdaléna
Nyugati érdektelenség. In: Népszava, 2004. október 28.

• ÚJNYILASOK

Felvonulás a Szálasi-puccs évfordulóján. In: Népszabadság, 2004. szeptember 4.

GAÁL Zoltán–VAJTA Zoltán
Úgy lett a hungarista plakátból. In: Magyar Hírlap, 2004. szeptember 4.

JÁSZBERÉNYI Sándor
Horogkereszt a garázsajtón. In: Népszabadság, 2004. szeptember 4.

JOÓ István
A Mazsihisz a hungaristák korlátozását sürgeti. Szálásista megmozdulás: a zsidó szervezet tiltást kér és ellentüntetést tervez október 15-re. In: Magyar Nemzet, 2004. szeptember 7.

Ellentüntetésre készül a Mazsihisz. In: Népszava, 2004. szeptember 8.

A nemzetbiztonsági kabinet a hungarista tüntetésről. In: Népszabadság, 2004. szeptember 9.

SZALAY Tamás Lajos
Mein Kampf és Orbán-beszéd a hungaristák honlapján. In: Népszava, szeptember 9.

HAJBA Ferenc
Karlendítés a kocsmaudvaron. A Magyar Jövő Csoport nyilaslai Sopronban. In: Népszabadság, 2004. szeptember 10.

A Népszava felhívása. Nem engedünk a nyilasoknak! Kötelességünk tiltakozni! In: Népszava, 2004. szeptember 11.

Aki este hét óráig csatlakoztak a Népszava felhívásához. (Névsor.) In: Népszava, 2004. szeptember 11.

Országos felháborodás a hungaristák miatt. A Magyar Jövő Csoport vezetője meg-

erősítette, hogy céljuk a nemzetiszocializmus uralomra juttatása Magyarországon. In: Népszava, 2004. szeptember 11.

R. SZÉKELY Júlia
Csak nehogymegint! In: Vasárnapi Hírek, 2004. szeptember 12.

Jelenleg nincs jogi lehetőség a nyilas tüntetés betiltására. In: Népszabadság, 2004. szeptember 13.

REICH Orsolya
Megdöbbenve, felháborodva. In: Népszabadság, 2004. szeptember 13.

Több mint ezren csatlakoztak a Népszava felhívásához. Az eddigi támogatók névsora. In: Népszava, 2004. szeptember 14.

Őrizetbe vették Bácsfi Dianát. Közösség elleni izgatás és önkényuralmi jelképek használata miatt indult eljárás. In: Népszava, 2004. szeptember 14.

Közérdek a büntetőeljárás. A belügyminiszter szerint bíróságnak kellene ítélnie az újnyilasokról. In: Népszava, 2004. szeptember 15.

Szabadlábban a főhunarista. A rendőrök vádemelést javasolnak Bácsfi Diána ellen. In: Magyar Hírlap, 2004. szeptember 15.

Újabb százak csatlakoztak az antifasiszta felhíváshoz. In: Népszava, 2004. szeptember 15.

HEGYI Gyula
Az antifasiszmus műfaja. In: Népszava, 2004. szeptember 15.

Módosítanák a gyülekezési törvényt. In: Népszava, 2004. szeptember 16.

MÁRTON László
Temetetlen holtak. In: Magyar Hírlap, 2004. szeptember 16.

SÁGHY Erna
Tűrészhatár. A hungaristák esete a joggal. In: 168 óra, 2004. szeptember 16.

SZOBOTA Zoltán
Miért tüntethetnek a neonácik? In: Hetek, 2004. szeptember 17.

SÓS Péter János
Levél egy „hungaristának”. In: Népszava, 2004. szeptember 18.

UNGVÁRY Rudolf
A nyilasokról. In: Népszabadság, 2004. szeptember 21.

Újabb támogatások a Népszava felhívásához. Vélemények, a csatlakozók névsora. In: Népszava, 2004. szeptember 22.

Virággal az újnyilasok ellen! – folytatódik az akció. In: Népszava, 2004. szeptember 23.

EÖRSI István
Az alkotmányjogász higgadsága. In: Magyar Hírlap, 2004. szeptember 24.

Ismert emberek tiltakoznak az újnyilasok ellen. In: Népszava, 2004. október 1.

TAMÁS Gáspár Miklós
Szegény náci gyermekeink. In: Élet és Irodalom, 2004. október 1.

GYERTYÁN Ervin
Eltájtolt fogalmazás. In: Népszabadság, 2004. október 7.

Nem tűrhető az ordas eszme. Ismét számos közéleti személyiség demonstrált a Terror Háza előtt. In: Népszava, 2004. október 13.

Etetés hosszú kanállal. Hogyan kezeli a sajtó a hungaristákat? In: Népszabadság, 2004. október 14.

A Magyar Jövő kitiltva. A hungaristák nem tüntethetnek. In: Népszabadság, 2004. október 14.

CSÓZIK László
Hatvan éve és most. In: Népszava, 2004. október 14.

Antifasiszták tüntethetnek. A szervezők tízezreket várnak ma az Andrássy út 60. elé. In: Népszabadság, 2004. október 15.

ARADI Judit–SIMON Zoltán
Közös emlékezés a nyilasterror áldozataira. In: Népszava, 2004. október 15.

KÓSA Judit, N.
A másik oldal. In: Népszabadság, 2004. október 15.

LITVÁN György
Két október tizenötödike. In: Magyar Hírlap, 2004. október 15.

SIPOSHEGYI Péter
Október tizenöt. In: Hetek, 2004. október 15.

SZÁSZ István
A szegény napja. In: Népszava, 2004. október 15.

VAJDA Júlia
Nem vesszük fel a sárga csillagot? In: Élet és Irodalom, 2004. október 15.

Szegedi tiltakozók. A nyilas hatalomátvétel évfordulóján. In: Délmagyarország, 2004. október 16.

Tüntetés nélküli ellentüntetetés. In: Magyar Hírlap, 2004. október 16.

GRÉCZY Zsolt
Új charta? In: Magyar Hírlap, 2004. október 16.

HASZÁN Zoltán
Nácizmust megvető tüntetés. Tízezer nyien emlékeztek az Andrássy út 60. előtt. In: Népszabadság, 2004. október 16.

EÖRSI Mátyás
Az Andrássy út 60. előtt. In: Népszabadság, 2004. október 19.

FÉLIX Péter
Bácsfi Diána és a szólásszabadság. Ki tüntethet? In: Magyar Narancs, 2004. október 21.

ZSUPPÁN András
Ósvita. Politikai okkultizmus Magyarországon. In: Magyar Narancs, 2004. október 28.

VAJDA Júlia
A holokauszt elmaradt feldolgozása. In: Élet és Irodalom, 2004. november 8.

• „UTOLSÓ ESÉLY MŰVELET”

UNGVÁRY Krisztián
Vérdíj és igazságszolgáltatás. In: 168 óra, 2004. július 8.

Nyilasok után kutat hazánkban a Wiesenthal Központ. Efraim Zuroff nyilatkozik az Utolsó esély akció céljáról. In: Népszabadság, 2004. július 14.

NEUMANN Ottó
„Utolsó esély” a háborús bűnösök felkutatására. In: Magyar Hírlap, 2004. július 14.

Az idő nem mentség. In: Hetek, 2004. július 16.

Adatvédelmi aggályok a nácivadászat miatt. In: Magyar Nemzet, 2004. július 21.

Nácivadászat Magyarországon. Háborús bűnösöket keres az izraeli Simon Wiesenthal Központ. Dunaújvárosi Hírlap, 2004. július 22.

KARSAI László
Estélytelenek. In: Élet és Irodalom, 2004. július 23.

RÉVÉSZ Sándor
Gigászi bűn – törpe tét. In: Népszabadság, 2004. július 24.

Ombudsman vizsgálja a „nácivadász” akciót. In: Észak-Magyarország, 2004. július 16.

Izrael nem kaphat nácivadász adatokat. In: Népszabadság, 2004. július 21.

MÉSZÁROS Bálint
Nincs bocsánat. A Wiesenthal-központ Utolsó esély művelete. In: Mancs, 2004. július 22.

Bűnös adatgyűjtés? Ombudsman vizsgálja a Wiesenthal Központ Magyarországi akcióját. In: Heti Válasz, 2004. július 22.

SZTANKÓCZY András
Van-e esélye a nácivadász akciónak Magyarországon. In: Magyar Hírlap, 2004. július 23.

Beer (Iván) felfüggesztette az Utolsó esélyt. In: Délmagyarország, 2004. július 27.

Leállították a háborús bűnösök keresését? In: Kelet-Magyarország, 2004. július 27.

Új partnerrel az Utolsó esély. Adatkezelési vita Péterfalvi (Attila) és a Wiesenthal Központ között. In: Népszabadság, 2004. július 27.

NEUMANN Ottó
Wiesenthalék folytatják az akciót. In: Magyar Hírlap, 2004. július 27.

Marad-e még egy utolsó esély? In: Népszava, 2004. július 28.

Cyilkosok és túlélők. Zalaiak a Wiesenthal-központ akciójáról. In: Zalai Hírlap, 2004. július 28.

Ne találjanak senkit! In: Magyar Narancs, 2004. július 29.

CSURKA István
Körvadászat. In: Magyar Fórum, 2004. július 29.

MOLNÁR László
Vesztésre áll a náciadászat. In: Hetek, 2004. július 30.

ZUROFF, Efraim
Nem reménytelen. In: Élet és Irodalom, 2004. augusztus 6.

SIPOS András
Feljeleneni? Nem! In: Élet és Irodalom, 2004. augusztus 6.

KARSAI László
Esélytelen, reménytelen és törvénytelen. In: Élet és Irodalom, 2004. augusztus 13.

PETROVICE, Leslie
Hatmillió személy, nem embertömeg. Ötven éve bizonyít a Jad Vasem Emlékmúzeum. In: Hetek, 2004. szeptember 3.

JOÓ István
Személyes adatok juthatnak ki a tengerentúrra. In: Magyar Nemzet, 2004. szeptember 13.

SÁNDOR Zsuzsanna
Bizonyítékok hiányában. Bűnös? Nem bűnös? In: 168 óra, 2004. október 21.

Felhívás adatvédelmi tiltakozási jog gyakorlására. In: Népszava, 2004. november 13.

• AZ ARANYVONAT

CSONTOS Tibor
Kifizetik-e az aranyvonatot? In: Reggel, 2004. július 4.

KARSAI László
Az aranyvonat igazi értéke. In: Heti Világ-gazdaság, 2004. július 10.

KUNTZ Zoltán
Brennbergnél rostokolt az aranyvonat. In: Kisalföld, 2004. október 16.
Amerikai aranyvonatper: van esély a kárpótlásra. In: Magyar Hírlap, 2004. október 21.

• KULTÚRA, FILM, SZÍNHÁZ, ZENE, KIÁLLÍTÁS

Hát ő is...? Na és! Oz Almong portréinak kiállítása a Helikon Kastélymúzeumban. (Keszthely.) In: Zalai Hírlap, 2004. július 12.

VÁGÓ Róbert
Imádom a zsidóimat! In: Népszabadság, 2004. augusztus 5.

VARGA Márta
Makó bemutatkozik a Magyar Magicen. A zsinagógáról készült filmet Londonban vetítik. In: Délvilág, 2004. augusztus 9.

KOCSI Tibor
A Jóistennek nincs humorérzéke. Jelölték Nobel-díjra, írt ötven könyvet – Ephraim Kishon nyolcvan éves. In: Népszava, 2004. augusztus 26.

DOMNIK Szilvia
Menyegző a Cionon. (Sabbathsong együttes új CD-je.) In: Hetek, 2004. augusztus 27.

B. MEZEI Éva
A holland kultúra importőre Budapesten. (Sándor Anna – Spinoza Ház.) In: Népszava, 2004. augusztus 27.

A magyar zsidókról. Könyvkiállítás: az emancipációtól a holocaustig. (Zalaegerszeg.) In: Zalai Hírlap, 2004. szeptember 4.

KEMÉNY György
A magyar közönségnek örökre Ficsúr marad. (Rónai András.) In: Békés Megyei Hírlap, 2004. szeptember 4.

ROMÁN József
Szenvedélyek. Bálint Endre, Vajda Júlia, Vajda Lajos kiállítása. (Budapest Galéria.) In: Magyar Hírlap, 2004. szeptember 4.

ÁGOSTON Balázs
Kétszáz év. Zsidó portrék tárlata szombathelyen. (Oz Almong kiállításáról.) In: Magyar Demokrata, 2004. szeptember 16.

SHIRI Zsuzsa
Az Új Kelet izraeli tündöklése és bukása. In: Magyar Hírlap, 2004. szeptember 25.

Letűnt korok nyomában. A miskolci zsidóság története címmel készített filmet Kerényi László. In: Új Hírnök, 2004. szeptember 22.

BALOGH Gyula–RETKES Attila
„Mély és érzékeny film született.” Ennio Morricone a holokausztról, a Sorstalanság zenéjéről és terveiről. In: Magyar Hírlap, 2004. október 8.

BÁRSONY Éva
Egy igaz ember története. (Perlasca – egy igaz ember története. Film.) In: Népszava, 2004. október 8.

POLOVITZER Edina
Marhakereskedőből emberkereskedő. (Giorgio Perlasca, 1910–1992. Film a magyar Wallenbergéről.) In: Hetek, 2004. október 8.

BÖHM Ágnes
A Batsheva izraeli táncegyüttes Budapesten. In: Népszabadság, 2004. október 13.

Ledózerolt emlékek. A Szép, sima kő film a holokausztról a feledés és a közöny ellen. In: Népszava, 2004. október 15.

KŐBÁNYAI János
Ámos Imre grafikái. Anna Margit, Ámos Imre Múzeum, Szentendre. In: Élet és Irodalom, 2004. október 29.

TÓTH László
Kertész-kötetek Amerikában. In: Népszava, 2004. október 30.

Das Jüdische Wien: világjáró gyűjtemény. (Fotókiállítás Pécsen.) In: Dunántúli Napló, 2004. november 2.

BÓTA Gábor
Az inkvizíciótól a mai gyűlöletig. Markó Iván balettjéről. In: Pont, 2004. november 12.

A holokauszt szemei. In: Népszabadság, 2004. november 16.

Klezmerjáték a Jászaiban. (A tatabányai Jászai Mari színházban mutatják be Kárpáti Péter: A negyedik kapu című klezmerjátékát.) In: Komárom-Esztergom Megyei Hírlap, 2004. november 18.

Klezmerszimfónia széderestre. (Balogh József: Klezmer szimfónia. Ösbemutató a Hősök templomában Budapesten.) In: Magyar Hírlap, 2004. november 27.

• ZSIDÓ NYÁRI FESZTIVÁL

VARGA Zsuzsa
Visszafogottabb zsidó fesztivál. In: Napló, 2004. július 5.

VARGA Zsuzsa
Vidéki, köztük zalai helyszín is bekapcsolódik idén a műsorba. In: Zalai Hírlap, 2004. július 7.

Liszt Ferenc, Zehavi és Lavri dalai. Szlovéniai körútjuk után Zalaegerszegen léptek fel a tel-avivi művészek. In: Zalai Hírlap, 2004. július 8.

Klezmertől az oratóriumig. In: Magyar Hírlap, 2004. július 26.

Gershwin-est és Herzl-kiállítás. Zsidó nyári fesztivál hetedszer. In: Magyar Hírlap, 2004. augusztus 26.

Hét vidéki város a VII. zsidó fesztivál vendége. In: Metro, 2004. augusztus 27.

Kezdődik a Zsidó Nyári Fesztivál. A Halévy-opera igazi zenei szenzáció lesz. In: Népszabadság, 2004. augusztus 27.

Könyvek és filmek sora a Zsidó Fesztiválon. In: Metro, 2004. augusztus 27.

NEDBÁL Miklós
Magyarországon közpénzből támogatják a zsidó fesztivált. In: Magyar Nemzet, 2004. augusztus 28.

KOREN Zsolt
Elkezdődött a Zsidó Nyári Fesztivál. In: Népszava, 2004. augusztus 30.

PAIS Szilvia
Izraeli filmek, zsidó napok. In: PestVidék, 2004. szeptember 7.

P. HORVÁTH Gábor
Csoda a Hollán Ernő utcában. (Csoda Krakkóban című film premier előtti bemutatója.) In: Reggel, 2004. szeptember 19.

• INTERJÚK

MORVAY Péter
Az élet folytatódik. Beszélgetés a budapesti nagyköveti posztból búcsúzó Judith Várnai-Shorerrel. In: Hetek, 2004. július 30.

SZARKA Klára
Felejtéstörténet avagy butulástörténet. Beszélgetés Krausz Tamás történésszel. In: Magyar Hírlap, 2004. október 9.

GYŐRI László J.
Hőseim megalázott emberek. Interjú Dalos Györggyel. In: Élet és Irodalom, 2004. október 29.

LUKÁCS András
Nobel-díj a kibucban. Interjú Avram Hershko Nobel-díjas professzorral. In: Hetek, 2004. október 15.

MARX József
Az elszemélytelenedés története. Beszélgetés Kertész Imrével a Sorstalanság filmváltozatáról. In: Népszabadság, 2004. november 6.

• KÖNYVEKRŐL

Zsidóság és reformáció. (Zsidómisszió, vérvád, hebraisztika.) In: Magyar Hírlap, 2004. július 3.

PEREMICZKY Szilvia
A jó, a rossz és a zsidó. (Antiszemita közbeszéd Magyarországon 2002–2003.) In: Hetek, 2004. július 9.

SZELE György
Zsidóság: cui prodest? In: Magyar Hírlap, 2004. július 17.

KOVÁCS Tamás
Mesélő sírkövek (Zsidó síremlékek Budapestén.) In: Élet és Irodalom, 2004. július 23.

SZARKA Klára
„Szépen imádkozzanak, szépen szót fogadjanak.” (Kosztolányi Dezsőné Harnos Ilona: Tüzes cipőben.) In: Magyar Hírlap, 2004. július 31.

VARGHA Dezső
Pécs 1944. In: Hetedhétár, 2004. augusztus 6.

CSONTOS Tibor
Horthy és a holokauszt. (Sebők János: Titkos alku.) In: Reggel, 2004. augusztus 8. A lőrci zsidóság története. (Pestszentlőrinc.) In: Városkép, 2004. szeptember.

Órizd meg! Kisvárosi holokauszt. Ács Irén albumának bemutatója Londonban. In: Nógrádi Hírlap, 2004. szeptember 9.

MEGYERI Dávid
Gyűlöletkeltéssel a tolerancia ellen? Vérvád helyett „várvád” az Antiszemita közbeszéd Magyarországon legutolsó kötetében. In: Magyar Nemzet, 2004. szeptember 14.

HOVANYECZ László
Háború és népiártás. (Krausz Tamás: Antiszemitizmus, holokauszt, államszocializmus.) In: Népszabadság, 2004. szeptember 22.

Áldozat vagy bűntárs? Koronatanú a vézskorszakról. (Stern Samu: Emlékirataim. Versenyfutás az idővel.) In: Heti Válasz, 2004. október 14.

VÁRKONYI Tibor
Az iszonyat krónikája. (Mondjátok el, mi történt! A magyarországi holokausztról.) In: Magyar Hírlap, 2004. október 16.

GYENGE Zoltán
A parvenük kora. (Heller Ágnes: A „zsidókérdés” megoldhatatlansága...) In: Élet és Irodalom, 2004. október 22.

PEREMICZKY Szilvia
Nemzedékről nemzedékre. (Szántó T. Gábor: Lägermikulás.) In: Hetek, 2004. október 22.

BRUHÁCS Kinga
Isteni brutalitás. (Zsidómisszió, vérvád, hebraisztika.) In: Élet és Irodalom, 2004. október 29.

RÓZSAHEGYI Péter
A Horthy-mítosz és a holokauszt. (Sebők János: Titkos alku.) In: Népszava, 2004. november 4.

Könyv a pápai zsidóságról. (Szalai Antal: A pápai zsidóság asszimilációs törekvései és polgárosodása 1600–1944.) In: Napló, 2004. november 4.

BÁNÓ Attila
Horthy és Hitler alkuja? Egy új könyv meghökkentő állításai. (Sebők János: Titkos alku.) In: Reform, 2004. november 5.

• MEGJELENT KÖNYVEK

Vallás, vallástörténet

Az örökös éjszakája. Peszáchi Hággáda. ORZSE, 2004. 187 o.

Zsidó misszió, vérvád, hebraisztika. Luther Kiadó, 2004. 1650 Ft

BENBASSA, Esther – ATTIAS, Jean Christopher
Van-e jövőjük a zsidóknak? PolgArt Kiadó, 2004. 152 o. 2990 Ft

CHON-SHERBOK, Dan – CHON-SHERBOK, Lavina
A judaizmus rövid története. Akkord Kiadó, 2004. 202 o. 1990 Ft

HERBST-KRAUSZ Zorica
Régi zsidó ételek. Corvina Kiadó, 2004. 80 o. 1850 Ft

HERZOG, Chaim – GICHON, Mordechaj
Bibliai csaták. Gold Book Kft, 2004. 296 o. 2499 Ft

KAPLAN, Aryeh
Zsidó tradíció. Vince Kiadó, 2004. 196 o. 2295 Ft

KAPLAN, Aryeh
Zsidó meditáció. Gyakorlati útmutató. Vince Kiadó, 2004. 200 o. 2295 Ft

KRAUS, Naftali
A 613 parancsolat. PolgArt Kiadó, 2004. 680 o. 5990 Ft

KRAUS, Naftali
Zsidó morál és etika. A Derech Erec traktátusai. 2. kiad. PolgArt Kiadó, 2004. 364 o. 1280 Ft

OLÁH János
Jóna (Jónás könyve). ORZSE, 2004. 158 o.

RAJ Tamás
A szombat angyali. Péntek esti imakönyv. Makkabi Kiadó, 2004. 72 o. 960 Ft

SINGER Leo
Haggada Makkabi Kiadó, 2004. 82 o. 4792 Ft

SOLTÉSZ Elekné
Zsidó dalok könyve. Iskolai célú kiadvány. Makkabi Kiadó, 2004. 76 o. 1440 Ft

SZÁRAZ György Miklós
Írd fel házad kapujára... Helikon Kiadó, 2004. 168 o. 2990 Ft

VRIES, Simon Philip de
Zsidó rítusok és jelképek. Talentum Kiadó, 2004. 360 o. 2500 Ft

Történelem, társadalomtörténet

Antiszemita közbeszéd Magyarországon 2002–2003-ban. Jelentés és dokumentáció. B'nai B'rith Első Budapesti Közösség, 2004. 344 o. 1800 Ft

Tanulmányok a holokausztról III. (Balogh Iván: A magyar holokauszt és Bibó zsidókérdés tanulmány. Bodó Kinga: Auschwitz a túlélők irodalmi műveiben.

Tibori Szabó Zoltán: Csík vármegye zsidósága a betelepüléstől a megsemmisítésig. Hegyi Ágnes: Dés zsidó közösségének virágzása és hanyatlása.

Sinkó Balázs–Végső István: A kiskunhalasi zsidók története 1938 és 1945 között. Kovács Tamás: A kaposvári zsidóság a vézskorszakban.) Balassi Kiadó, 2004. 301 o. 2200 Ft

Zsidóság a hispán világban. SZTE Hispanisztikai Tanszék, 2004. 214 o. BALOG Iván
Tanulmányok a holokausztról III. Balassi Kiadó, 2004. 301 o. 2200 Ft

DOERRY, Martin
„Megsebzett szívem” Lilli Jahn élete, 1900–1944. Európa Kiadó, 2004. 400 o. 2500 Ft

DOMÁN, Ráv Élijáhu (Domán Ernő)–DOMÁN István
„...Már nincs többé szükség a kakasra a népek között, és így levágják őket bűnbaknak.” Buchenwaldi héber (nyelv)emlék. + Ráv Élijáhu Domán élete. Múlt és Jövő, 2004. 198 o. 2200 Ft

HEGEDÜS Pál
Fejezetek a kisbéri zsidóság történetéből. Kisbér Városi Könyvtár és Közműv. Intézmények, 2004. 43 o.

HELLER Ágnes
A zsidókérdés megoldhatatlansága, avagy mért születtem hébernek, mért nem inkább négernek? Múlt és Jövő, 2004. 168 o. 1450 Ft

HORVÁTH Cecília
A magyar zsidóság és a holokauszt. Új Palatínus Könyvesház, 2004. 142 o. 960 Ft

ISAKIEWICZ Elźbieta
Vörös ceruza. (Henry Slawik.) Múlt és Jövő, 2004. 274 o. 1500 Ft

JUNGREIS, Esther
Elhivatott élet. A múlt örök érvényű tanulságai egy jobb élethez. Vince Kiadó, 2004. 304 o. 2595 Ft

KÉRI Nagy Béla
Izraeliták Barcon a Holocaust külső-belső háttere. Barcs Dráva Múzeum, 2004. 44 o.

KERTÉSZ Péter
Zsinórmérték. Zsidósors magyar módra. Ulpius-ház, 2004. 448 o. 1980 Ft

KOSZTOLÁNYI Dezsőné Harnos Ilona
Tüzes cipőben. (Memoár.) Nora Kiadó, 2004. 209 o. 1900 Ft

KOVÁCS Éva
Felemás asszimiláció. A kassai zsidóság a két világháború között 1918–1938. Lilium Aurum Könyv- és Lapkiadó, 2004. 200 o. 1600 Ft

KRAUSZ Tamás
Antizemitizmus – holokauszt – államszo-
cializmus
Európa Kiadó, 2004. 152 o. 1890 Ft

LÁSZLÓ Károly
Az út Auschwitz felé. + Tóparti nyaralás.
Emlékezések és interjúk.
Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, 2004.
360 o. 3150 Ft

MÓSER Zoltán
„Ott kinn a dombon csönd honol.” (Fotók
a kisvárdai zsidó temetőről.)
Kisvárdai Városépítő Egyesület, 2004. 61 o.

SEBŐK János
A titkos alku. Zsidókat a függetlenségért.
Magánkiadás, 2004. 294 o. 2500 Ft

ORBÁN Ferenc
Guide to Jewish Hungary.
Makkabi Kiadó, 2004. 176 o. 1200 Ft

Szépirodalom

HAJNAL István
Az elégett remény. Válogatott írások.
Makkabi Kiadó, 2004. 131 o. 1980 Ft

KOSSOFF, David
Kisváros az egész világ. Rabbi történetek.
Makkabi Kiadó, 2004. 179 o. 1440 Ft

KOSSOFF, David
Stetl. Egy kisváros az egész világ.
Makkabi Kiadó, 2004. 96 o. 1200 Ft

SCHIMMEL, Betty
Szerelem a halál árnyékában. Dokumen-
tumregény
Ulpius-ház, 2004. 397 o. 2480 Ft
SANDERS, Andrew
Férjem, Bár Kochbá.
PolgArt Kiadó, 2004. 296 o. 2900 Ft

SCHEIN Gábor
Lázár. Kisregény.
Jelenkor, 2004. 136 o. 1990 Ft

SZÁNTÓ T. Gábor
Lágermikulás. (Novellák.)
Új Palatinus Könyvesház Kft., 2004.
250 o. 1990 Ft

„Oly korban éltem.”
Válogatás a holocaust irodalmából. Ösz-
szeáll. Harsányi Alexandra.
Makkabi Kiadó, 2004. 96 o. 1176 Ft

SUMMARY

We deliberately publish the last issue of 2004 at the beginning of the New Year. Since we dedicate the entire volume to the memory of the Hungarian Holocaust, we wish to emphasize with the gesture of the last issue the symbolic significance of two dates: the liberation of the ghetto of Budapest on 19 January 1944 and the freeing of Auschwitz on 19 January 1944. These two dates embody the end of the destruction of Hungary's Jewry.

Randolph Braham's article discusses the historical dimensions of the Auschwitz Album. As the most eminent social scientist of the Hungarian Holocaust, he assesses the historical message of these pictures which have been available in Hungary since 1963 and which were exhibited during the jubilee year, unfortunately, without context. János Kőbányai's part two of his "On the Land of Accomplices", which originally was written under the title "Items from the Hungarian Holocaust Museum" for the Board of Trustees of the Memorial Collection and Documentation Centre, exposes the hopelessness of expert leadership of the said institution. The author demands an open debate with the involvement of the entire Hungarian society and world experts. Kőbányai, in his other article, "The Gates of Auschwitz" reviews the special Holocaust editions of *História* (Nos. 1-2, 2004) and *Rubicon* (No. 11, 2004). In these two journals, the elite of the Hungarian historical profession provide research results that may bring a fundamental turn to our knowledge of the Holocaust.

György Válas, once a tenant of a Jewish children's refuge, does not recall the Christmas of 1944 as a celebration of the Christian spirit. József Koczó in his "Vámosmikola" erects a memorial to the history and the destruction of the Jewry of a village on the bank of the Ipoly River. His plea for forgiveness is as good as if the head of state would have announced it. Norbert Kerényi's recollections about the last days in the life of György Bihari and his student association most of whose members (with the notable exception of the well-known American politician Tom Lantos and the philosopher Ágnes Heller) perished during the Holocaust. Lajos Erdélyi's report brings to life a little known but enlightening episode of the Hungarian Holocaust. He describes how following Romania's desertion of its Nazi allies, the Hungarian army occupied most of southern Transylvania and massacred the local Jewish population in a mere two weeks.

The next part of the issue is preoccupied with the impact of the Holocaust. Katalin Fenyves characterizes the publications that appeared on the sixtieth anniversary of the Holocaust. Klára Szarka reviews the arts exhibition of the Hungarian Jewish Museum. The artist András Böröcz presents his plans for a Budapest Holocaust memorial that he wishes to execute together with the architect László Rajk. György Fehéri's essay summarizes decades of debates about the Berlin Holocaust Memorial to be opened on 10 May 2005. Fehéri also presents a Berlin railway station from where Jews were deported and where today stands a memorial for the victims. Zsóka Lendvai's report describes another deportation point, the Aspang railway station of Vienna, where the Viennese plan to erect a memorial. Our cover page shows the Budapest Józsefváros Railway Station. This was the true gate to Auschwitz, suggests Kőbányai, and adds that the museum of the Hungarian Holocaust should be located here rather than in the unsuitable Páva Street. Andrea Dunai's study deals with German compensation and Communist authorities and how the latter began the falsification of Holocaust history and the devaluation of compensation.

The literary contributions to our Holocaust anniversary volume are provided by Ágnes Gergely and Itámár Jáoz-Keszt's poems, the short stories of the Ida Fink, who writes in Polish but lives in Israel, and Judit Mezei, in whom we can welcome a new translator and critic of Paul Celan's works.